

การบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

วรรณภา นันทะแสง

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

Corresponding author. E-mail: wannapa145789@gmail.com โทรศัพท์ 095-8858585

Received 3 May 2026; Revised 9 June 2026; Accepted 18 June 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำนวน 171 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการปรับตัวทางการศึกษา
2. การบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
4. การเปรียบเทียบการแปรปรวนทางเดียวการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, BANI World, ผู้บริหารสถานศึกษา

Academic administration in the bani world era of school administrators in kut chap district, udon thani primary educational service area office 4

Wannapa Nantasang

Faculty of Education Pichayabundit College

Corresponding author. E-mail: wannapa145789@gmail.com Tel 095-8858585

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study academic administration in the BANI World era of school administrators in Kut Chap District under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4; and 2) to compare academic administration in the BANI World era of school administrators in Kut Chap District under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4. The sample consisted of 171 school administrators and teachers. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table, and stratified random sampling was employed. The research instrument was a five-point Likert rating scale questionnaire with an index of item-objective congruence (IOC) of 0.95. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance (One-way ANOVA), and Scheffé's post hoc test.

The research findings were as follows:

1. Overall, academic administration in the BANI World era of school administrators in Kut Chap District under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4 was at a high level. When considering each dimension, educational adaptability had the highest mean score.
2. Academic administration in the BANI World era, when classified by position status, showed statistically significant differences at the 0.05 level, which was consistent with the research hypothesis.
3. The comparison of academic administration in the BANI World era classified by educational level revealed no statistically significant differences overall or in individual dimensions, which was not consistent with the research hypothesis.
4. The one-way analysis of variance of academic administration in the BANI World era classified by work experience indicated statistically significant differences overall at the 0.01 level, which was consistent with the research hypothesis.

Keywords: Academic Administration, BANI World, School Administrators

© 2026 JEJLD: Journal of Educational Innovation and Learning Development

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมากและเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน กลายเป็นโจทย์สำคัญสำหรับในหลาย ๆ เรื่อง เนื่องจากทุกฝ่ายมองเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนมากขึ้นจากอดีตและความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาที่ดี เพราะการก้าวข้ามที่ช้า

จะทำให้เราเสียโอกาสอีกมากมาย การจัดการศึกษาเป็นอีกประเด็นสำคัญซึ่งจะต้องก้าวทันความเปลี่ยนแปลงแล้วยังจะต้องเป็นกลไกสำคัญ เพื่อการขับเคลื่อนภาคส่วนอื่น ๆ ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ความเปลี่ยนแปลง (มณฑาทิพย์ นามนุ, 2561)

สังคมในปัจจุบันมีสถานะความผันผวนและความไม่แน่นอน ตั้งแต่ ค.ศ. 1980 มาจนถึง ยุค ค.ศ. 2000 และสืบเนื่องจากการเกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่โควิด 19 โดยที่ไม่มีใครคาดคิด ในประมาณ ปี ค.ศ. 2020 ทางโลกต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ที่ไม่สามารถคาดเดาได้ ส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจที่ต้องหยุดชะงัก (Interrupted) ให้สภาพเศรษฐกิจทำให้เกิดความถดถอย ส่งผลอัตราการจ้างงานทั้งในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานขึ้นอยู่กับอุปสงค์ (Demand) การเติบโตทางเศรษฐกิจ เมื่อการผลิตสินค้าและบริการลดลง หรือหยุดชะงักก็ส่งผลถึงการจ้างงานและการเลิกจ้างงานเป็นจำนวนมาก (ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ 2564) ความเปลี่ยนแปลงที่ไร้ทิศทาง จะนำไปสู่การปรับตัวได้อย่างเหมาะสมได้ ก็ด้วยผู้บริหารการศึกษาที่รู้เท่าทันกระแสธารของโลก เครื่องมือสำคัญในการช่วยให้ผู้บริหารสามารถทำงานคือแนวคิดหรือโมเดลที่จะใช้อธิบายคุณสมบัติของโลกเพื่อเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง โมเดลแนวคิดที่ได้รับความนิยมใช้งานในวงการบริหาร ธุรกิจ ทหาร หรือแม้แต่การศึกษามาตั้งแต่ยุค 1980 ได้แก่ VUCA World แต่เมื่อเกิดวิกฤตการระบาดของโรคโควิด-19 ในช่วงปี 2019 หลายองค์กรค้นพบว่าแนวคิด VUCA ไม่เพียงพอในการอธิบายและรับมือกับปรากฏการณ์โลกที่เกิดขึ้นอีกต่อไป บทความนี้ EDUCA ชวนผู้บริหารมาทบทวนโลกเดิมแบบ VUCA และทำความรู้จักกับโลกใหม่ที่เรียกว่า BANI เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ท้าทายวงการการศึกษาในยุคปัจจุบัน (จิราเจต วิเศษดอนหวาย, 2565)

Warren Bennis และ Burton Nanus (1985) ได้นำเสนอโมเดลแนวคิด VUCA เป็นโลกที่ ผันผวน (Volatility) ไม่แน่นอน (Uncertainty) ซับซ้อน (Complexity) และคลุมเครือ (Ambiguity) แต่เมื่อทุกวงการได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรค Covid-19 ไม่เว้นแม้แต่วงการการศึกษา เช่น เกิดสภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในเด็กปฐมวัย ธุรกิจเทคโนโลยีการเรียนรู้ออนไลน์เติบโตอย่างรวดเร็ว รวมไปถึงสภาวะทางจิตใจของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษายุคหลังโควิดที่เปราะบางและเต็มไปด้วยความหดหู่ เครียด วิตกกังวล คุณสมบัติโลกแบบ VUCA ไม่สามารถอธิบายหรือพยากรณ์สิ่งที่เกิดขึ้นได้อีกต่อไป นักคิด นักบริหารจากหลายวงการจึงนำแนวคิด BANI มาใช้อธิบายโลกยุคหลังโควิด โลกแบบ BANI หรือ BANI World โลกแบบ BANI เป็นมากกว่าการอธิบายโลกทางกายภาพแบบ VUCA แต่ช่วยให้เรามองเห็นโลกที่กระทบต่ออารมณ์ของผู้คนด้วย เช่น ความหดหู่ ความเครียด ความกังวล ความสับสน ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารมองเห็นภาพรวมในการจัดการอย่างรอบด้านโลกแบบ BANI ประกอบไปด้วย 1) โลกที่เปราะบาง (B - Brittle) สิ่งต่าง ๆ ในโลกแบบ BANI ในวงการการศึกษาไม่ว่าจะเป็นหลักสูตร โครงการ แผนงานจะมีความเสี่ยงที่จะล้มเหลวอยู่ตลอดเวลาอันเนื่องมาจากความผันผวนของโลกรอบด้าน แผนระยะยาวหรือแผนที่ไม่มีมียืดหยุ่นจึงอาจถูกขัดขวางได้ตลอดเวลา 2) โลกที่เต็มไปด้วยความกังวล (A - Anxious) เนื่องจากอะไรก็เกิดขึ้นได้ในโลกแบบ BANI จึงนำไปสู่ความลังเลไม่กล้าตัดสินใจ หากเกิดความผิดพลาดในการดำเนินงานบ่อยหรือประสบกับปัญหาซับซ้อนเกินกว่าจะรับมืออาจนำไปสู่สภาวะความสิ้นหวังของบุคลากรและนำองค์กรไปสู่สถานการณ์วิกฤต 3) โลกที่คาดเดายาก (N - Nonlinear) การคาดเดายากในโลกแบบ BANI เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เป็นเส้นตรง หมายถึง สาเหตุและผลลัพธ์ไม่สัมพันธ์กันและไม่สามารถคาดเดาแนวโน้มได้ สาเหตุเล็ก ๆ อาจจะไปสู่ปัญหาที่ใหญ่เกินคาดเดาและ 4) โลกที่เข้าใจยาก (I - Incomprehensible) การคาดการณ์อย่างทะลุปรุโปร่งหรือการวางแผนควบคุมให้สิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นตามต้องการอาจจะทำได้ยากในโลกแบบ BANI เพราะมีความผันผวนพลิกผันอยู่ตลอดเวลา (Casco, J. 2020)

ยุค BANI WORLD เป็นยุคที่ซับซ้อนและท้าทาย ด้วยลักษณะที่บอกถึงความหลากหลาย และความไม่แน่นอนที่ทำให้การอยู่ในสังคมต้องเกิดการแก้ไขปัญหาและการปรับตัวต่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับความซับซ้อนและความไม่แน่นอนที่มีต่อโลกในยุคปัจจุบัน ทั้งความหลากหลายทางวัฒนธรรม โลกที่มีลักษณะไม่แน่นอนนำมาซึ่งการสื่อสารที่ต้องอาศัยความเข้าใจ และเคารพต่อวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจต้องได้รับการจัดการด้วยกลยุทธ์ที่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว และการปรับตัวต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาต้องสามารถทำงานร่วมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลก การทำงานในสภาพแวดล้อมที่ท้าทาย ความสามารถในการทำงานภายใต้แรงกดดันและการเปลี่ยนแปลง ความยืดหยุ่นและการปรับตัวต่อสถานการณ์เป็นสิ่ง

สำคัญ รวมถึงการทำงานร่วมกันเพื่อการเปลี่ยนแปลงและการสร้างชุมชนที่สามารถทำงานร่วมกันต่อสถานการณ์ที่ซับซ้อนและไม่แน่นอน เป็นก้าวแรกที่สำคัญในการสร้างโลกที่ยืดหยุ่นและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ (อรรถพล สังขวาสี, 2565)

ในการบริหารสถานศึกษาในยุค BANI จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งหากมีการวางแผนการบริหารจัดการที่ดีแล้ว จะทำให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยเฉพาะในส่วนของการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้งาน การเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากงานวิชาการ เนื่องจากว่างานวิชาการ เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนและที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาซึ่งอาจเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น ดังกล่าวนำแล้วข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารงานวิชาการ เพราะผู้บริหารเป็นผู้ขับเคลื่อนองค์การไปในทิศทางที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นบุคคลที่มีทักษะผู้นำที่เอื้อต่อการบริหารงานวิชาการ มีคุณลักษณะที่สำคัญคือ มีวิสัยทัศน์และต้องมีความสามารถในการกำหนดกลยุทธ์ อันจะทำให้ทักษะผู้นำในการบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จได้ ทั้งนี้เพราะทักษะผู้นำนั้นเป็นการใช้ ความสามารถของบุคคลหรือของตำแหน่งให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตาม เพื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล, 2563)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ปีการศึกษา 2567 มีโรงเรียนในอำเภอกุดจับ อยู่ในสังกัด 143 โรงเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 306 คน ซึ่งมีบริบทของโรงเรียนที่แตกต่างกันทั้งด้านสถานที่ตั้งและขนาดโรงเรียน เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพจึงมีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ให้ผู้เรียนทุกระดับและทุกกลุ่ม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งมีทักษะและศักยภาพในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน ที่พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ที่หลากหลาย รวมถึงแนวโน้มของสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปและสอดคล้องกับการพัฒนาของประเทศ การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพครู เพื่อพัฒนาศักยภาพครูให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน สอดรับกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การยกระดับคุณภาพโรงเรียนโดยเฉพาะในระดับตำบล เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ที่ว่า “ภายในปี 2570 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เป็นองค์กรชั้นนำด้านบริหารจัดการที่มุ่งสู่มาตรฐาน บริการเหนือความคาดหมาย ภายใต้แนวทางศาสตร์พระราชา” และสนองตอบต่อทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติและสอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จึงกำหนดนโยบาย จุดเน้น ประเด็นการพัฒนาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ประจำปีงบประมาณ 2566 -2570 นโยบาย ผู้เรียนคุณภาพ 1) ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน 2) ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ ที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ได้รับการส่งเสริมสุขภาวะที่ดีเหมาะสมตามวัย และมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ 3) ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมทักษะศักยภาพที่เหมาะสมตามช่วงวัย ตามความถนัด ความสนใจให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม 4) ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อสังคม บ้านเมือง มีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ส่วนครูและบุคลากรทางการศึกษาคุณภาพ 1) ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริม พัฒนาความรู้ ทั้งความรู้ในวิชาที่สอนความรู้ในวิชาชีพครู ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ใช้จิตวิทยาการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้หาความรู้เพิ่มเติมเสมอ 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการเสริมสร้างจรรยาบรรณของความเป็นครูเกิดคุณธรรมสูง มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีบุคลิกภาพดี สุขภาพแข็งแรง กริยาท่าทาง

เรียบร้อย แต่งกายสุภาพ เป็นตัวอย่างที่ดี 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการพัฒนา และนโยบายห้องเรียนคุณภาพ ห้องเรียนของโรงเรียนในสังกัดได้รับการพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์การประเมินห้องเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) “ครูผู้สอน” เป็น “ผู้ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ การเรียนรู้” หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้” หรือ “พี่เลี้ยง” แก่ผู้เรียน 3) ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ทุกคน ผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ สูงขึ้น มุ่งสู่สมรรถนะผู้เรียนและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4, 2568)

จากข้อมูลความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุน พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปเป็นแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษาในสังกัดให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 33 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 306 คน
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 171 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ส่วนครูผู้สอน จำนวน 144 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาในอำเภอเป็นชั้นในการแบ่ง หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - List) ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาทักษะอนาคต 2) นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 3) กระบวนทัศน์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ 4) การปรับ

หลักสูตรให้ยืดหยุ่นคล่องตัว และ 5) การปรับตัวทางการศึกษา นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 แตกต่างกัน

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 แตกต่างกัน

3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 แตกต่างกัน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมาย เวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืน เสร็จแล้วนำแบบสอบถาม มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

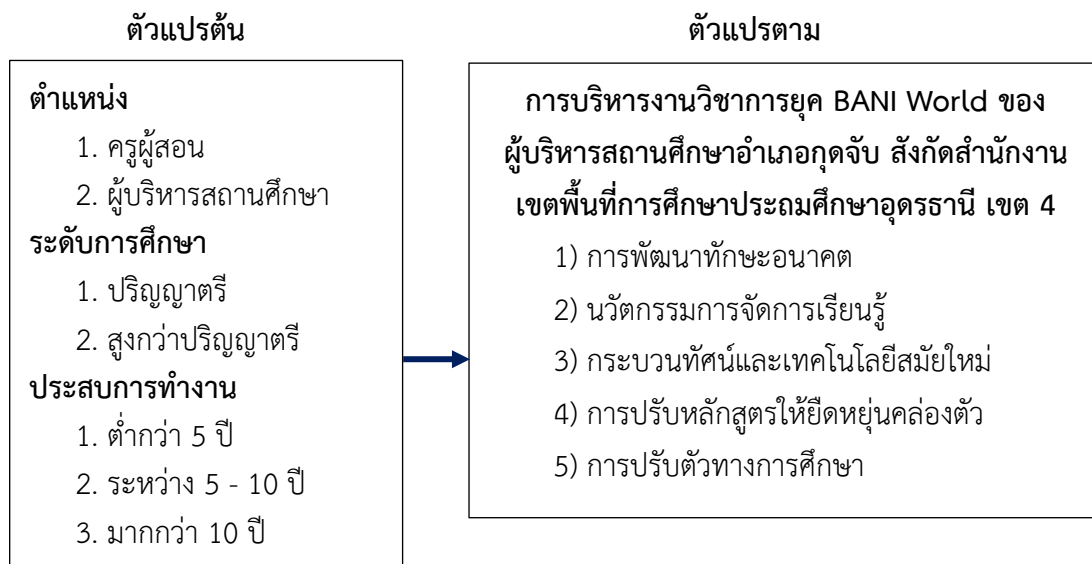
5.2 ข้อมูลการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) (อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5.3 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

5.4 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการยุค BANI World จากนักวิชาการ ได้แก่ สมชาย เทพแสง (2564), วิจารณ์ พานิช (2564), ประชา พิณะสา (2566), Chris Dede (2020), Clayton Christensen (2008), Klaus Schwab (2022) แล้วนำมาสรุปองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ทั้งหมด 5 องค์ประกอบได้แก่ 1) การพัฒนาทักษะอนาคต 2) นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 3) กระบวนทัศน์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ 4) การปรับตัวหลักสูตรให้ยืดหยุ่นคล่องตัว 5) การปรับตัวทางการศึกษา นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้กรอบแนวคิดแสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย การบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภออุตุจ๊ับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า

1. วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภออุตุจ๊ับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภออุตุจ๊ับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการในยุค BANI World	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาทักษะอนาคต	4.40	0.51	มาก
2. ด้านนวัตกรรมจัดการเรียนรู้	4.21	0.48	มาก
3. ด้านกระบวนทัศน์และเทคโนโลยีสมัยใหม่	4.36	0.57	มาก
4. ด้านการปรับหลักสูตรให้ยืดหยุ่นคล่องตัว	4.43	0.47	มาก
5. ด้านการปรับตัวทางการศึกษา	4.50	0.50	มาก
รวม	4.38	0.46	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภออุตุจ๊ับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านการปรับตัวทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ ด้านการปรับหลักสูตรให้ยืดหยุ่นคล่องตัว ($\bar{X} = 4.43$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.21$)

2. วัตถุประสงค์ที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 ผลการเปรียบเทียบการแปรปรวนทางเดียวการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านนวัตกรรมจัดการเรียนรู้, ด้านการปรับหลักสูตรให้ยืดหยุ่นคล่องตัวและด้านการปรับตัวทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการพัฒนาทักษะอนาคตและด้านกระบวนทัศน์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเตรียมความพร้อมของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ติดตามแนวโน้มการศึกษาใหม่ๆ และเข้าใจบริบทของโลกยุค BANI ที่มีความเปราะบาง วิดกกังวล ไม่เป็นเชิงเส้น และเข้าใจยาก สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารรวมทั้งการปรับตัวของระบบการศึกษาไทย กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายชัดเจนในการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ผ่านหลักสูตรฐานสมรรถนะ การเรียนรู้ Active Learning และการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้ผู้บริหารมีกรอบการทำงานที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ วนัสนันท์ สลีอ่อน และชนมณี ศิลานุกิจ (2567) ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารความเปลี่ยนแปลงแบบ BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับการบริหารความเปลี่ยนแปลงแบบ BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีมุมมองและระดับการรับรู้ที่ต่างกันผู้บริหารสถานศึกษามองภาพรวมของการบริหารทั้งหมด รับรู้ถึงความพยายาม กระบวนการวางแผน และอุปสรรคที่เผชิญ เข้าใจเจตนาและเหตุผลเบื้องหลังนโยบายแต่ละด้าน อาจประเมินผลงานในแง่ดีมากกว่าเพราะเป็นผู้ริเริ่มและขับเคลื่อน มองเห็นความก้าวหน้าจากจุดเริ่มต้น ส่วนครูผู้สอนเห็นผลลัพธ์จริงที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ระดับปฏิบัติการ รับรู้ภาระงานที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากนโยบาย ประเมินจากความสะดวกในการปฏิบัติงานและการได้รับการสนับสนุน อาจมีข้อจำกัดในการมองภาพใหญ่ทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับ Fullan (2023) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการในยุคนี้มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะของผู้นำทางการศึกษา โดยเฉพาะความสามารถในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ตามสถานการณ์ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างต่อการเปลี่ยนแปลง

2.2 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะ นโยบายและมาตรฐานการบริหารที่เป็นเอกภาพ ผู้บริหารทุกระดับได้รับการพัฒนาและคำแนะนำจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ในแนวทางเดียวกันจึงนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติมีกรอบและแนวทางที่ชัดเจนเหมือนกัน อีกทั้งโรงเรียนในอำเภอกุดจับมีบริบทพื้นที่ชุมชน สังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาอรรถชัย ญาณธโร และคณะ (2563) ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ จำแนกตามระดับการศึกษาและ จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกุดจับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นั้นแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ตรงมีอิทธิพลต่อความสามารถในการบริหารงาน การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Experiential Learning) ทำให้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากได้เผชิญกับสถานการณ์ที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น การเรียนรู้จากการลองผิดลองถูก การแก้ปัญหาจริง สะสมเป็นภูมิปัญญาในการบริหารประสบการณ์ช่วยพัฒนาทักษะการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ที่สำคัญผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากสามารถจัดการความวิตกกังวลได้ดี สอดคล้องกับ สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ (2561) ได้ให้ความหมายของการบริหาร ไว้ว่าเป็นกระบวนการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่มบุคคล ผู้บริหารเป็นผู้ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของงานที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบริหาร ยังถือเป็นศาสตร์ที่มีวิทยาการสามารถเรียนรู้ได้ และเป็นทั้งศิลป์ที่มีลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติการประยุกต์ศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการบริหาร

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้การวิจัย

ผลการวิจัยชี้ว่าการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีจุดเด่นสูงสุดด้านการปรับตัวทางการศึกษาเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า "สถานภาพตำแหน่ง" และ "ประสบการณ์ทำงาน" ส่งผลให้เกิดความแตกต่างในการบริหารงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในขณะที่ปัจจัยด้าน "ระดับการศึกษา" ของผู้บริหารกลับพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าคุณวุฒิที่สูงขึ้นไม่ได้เป็นตัวแปรหลักในการรับมือโลกยุคใหม่องค์ความรู้ใหม่ที่ค้นพบคือ ทักษะการจัดการงานวิชาการท่ามกลางวิกฤตและความผันผวนแปรผันตรงตามประสบการณ์จริงในพื้นที่มากกว่าทฤษฎีตามคุณวุฒิจึงนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า การพัฒนาผู้นำทางวิชาการยุค BANI World ควรเปลี่ยนมาเน้นระบบพี่เลี้ยงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเป็นสำคัญแสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากการวิจัย การบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอภูดง จังหวัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการปรับตัวทางการศึกษา แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอภูดง มีการสร้างระบบที่เปิดกว้างและพร้อมเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับความท้าทายใหม่ ๆ โดยเน้นการบูรณาการเทคโนโลยี การปรับหลักสูตรให้ยืดหยุ่น การพัฒนาทักษะที่จำเป็นในอนาคต และการสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับโลกที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันและอนาคต

1.2 จากการวิจัย การบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอภูดง จังหวัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ จึงควรมีการพัฒนากระบวนการและประยุกต์ใช้วิธีการ เทคนิค หรือเทคโนโลยีใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนการเรียนรู้เชิงลึก การเชื่อมโยงเครือข่ายความรู้ และการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและมีปฏิสัมพันธ์ พร้อมส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมและโลกยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการยุค BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษากรณีศึกษา (Case Study) ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practices) เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จิราเจต วิเศษดอนหวาย. (2565). *ลาก่อน VUCA มาแล้ว BANI : ชวน ผอ. ปรับตัวและโรงเรียนให้ทันการเปลี่ยนแปลง*. สืบค้น 18 มกราคม 2568. จาก : <https://www.educathai.com/knowledge/articles/652>
- ณัฐพงษ์ ปริขานนทกุล. (2563). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระมหาอรธชัย ญาณธโร, จุฬารัตนพรณ ณะแพทย์ และ ประจิตร์ มหาหิง. (2563). การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. *วารสารสถาบันวิจัยพินิตธรรม*, 7(1), 169-180.
- วันสนันท์ สลีอ่อน และ ชนมณี ศิลาณิกิจ. (2567). การบริหารความเปลี่ยนแปลงแบบ BANI World ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสารนิติรัฐ*, 2(2), 36-47.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2561). *หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติทางการบริหารและพัฒนาศึกษา*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อรรถพล สังขวาสี. (2565). ปลัด ศธ.ชี้เข้ายุค BANI WORLD รวมความปั่นป่วนไว้ทั้งหมดกระทบการศึกษาโดยตรง มอบนโยบายรับมือ อดเรียนรู้ถดถอย. สืบค้น 18 มกราคม 2568. จาก : <https://www.thaipost.net/education-news/255668/>

Cascio, J. (2020). *Facing the Age of Chaos*. Retrieved March 18, 2025. From <https://medium.com/@cascio/>

Fullan, M. (2023). *Leading in a digital world: Educational leadership in the age of technology*. Toronto: Pearson.